

**Tractatvs De Præventionē Ivdiciali [!], Sev De
Contentione Ivrisdictionvm**

Tonduti, Pierre François de

Lvgdvni, M.DC.LXXIII.

Capvt XX. Causam criminalem contra Graffarium quendam oppidi
existentis intra Comitatum Venaissinum, remittendam esse ad Curiam
Domini Rectoris, tam ex capite præuentionis, quàm ex dispositione ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98370](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98370)

mento, agat de lucro captando; priuilegium succedentis ab intestato potentius est: Nouar. *dicta* p. 2. q. 2. num. 21. qui plures citat.

Cum ergo dicta vidua succedens ab intestato trahat causam ad Curiam Palatii, non solum vigore præuentionis, sed etiam ex priuilegio viduali, tractanda erit in eadem Curia, tota causa aliorum litis consortium ab intestato succedentium.

CAPVT,

SEV

RESOLVTIO XX.

ARGVMENTVM.

Causam criminalem contra Grassarium quendam oppidi existentis intra Comitatum Venastinum, remittendam esse ad Curiam Domini Reſtoris, tam ex capite præuentionis, quàm ex dispositione Statuti dicti Comitatus. Querela, & informatio generalis de vita & moribus alicuius, quando, & quibus in casibus admittenda sit? Et utrùm Consules possint instituere querelam criminalem pro negotiis Communitatis sine speciali mandato.

SVMMARIVM.

- 1 Causa Notariorum delinquentium in officio, in Comitatu Venastino, tractari debent priuatim coram Domino Rectore dicti Comitatus.
- 2 Ex quibus iudicium criminale præuentionis censetur.
- 3 Inquisitio generalis de vita & moribus regulariter admittenda non est.
- 4 Inquisitio generalis admittitur quando reduci potest ad certitudinem.
- 5 Item quando quis accusatur de certis delictis in specie, sed sæpius iteratis.
- 6 Ad remouendum Officiale ab officio, admittitur inquisitio generalis.
- 7 Exceptio generalitatis & incertitudinis libelli debet opponi ante litem contestatam, cum sit dilatoria.
- 8 Incertitudo libelli potest suppleri per probationes postea admissas.
- 9 Consules quando possint querelare sine speciali mandato Communitatis.

GRASSARIVS cuiusdam oppidi prætendebat remissionem causæ criminalis ad Curiam ordinariam, deputato in eius locum alio, qui in causa illa scriberet, filius verò & pater querelanter petebant illam tractari coram Domino Rectore Comitatus, coram quo erat præuenta, & quæstione utramque in partem agitata, fuit decusum illam coram Domino Rectore prosequendam.

Primò, quia agebatur de delictis commissis in officio, quorum cognitio spectat ad Dominum Rectorem ex Statuto dicti Comitatus, artic. 227. cum

non ageretur de Grassario Curie Vassalli, sed Curie loci ad summum Pontificem immediatè spectantis; quo casu suprema Curia cognoscit, etiam in commissis extra officium: vt *ibid.* artic. 22. Notarij enim veniunt appellatione Officialium, in dicto Statuto, artic. 218.

Secundò, quia causa non solum fuit præuenta coram Domino Rectore, sed Reus respondit, & admissus fuit ad defensiones præuia attestatione personæ; cum tamen, vt sæpe diximus, sola citatio ad præuentionem inducendam sufficiat: Gaill. lib. 11. obseruat. 11. num. 1. & obseruat. 29. num. 5. & obseruat. 74. num. 18. In criminalibus verò, personæ detentio & arrestatio sola sufficiat ad præueniendum: Cancer. lib. 2. var. resol. cap. 2. n. 208. Vinc. de Franch. decis. 505.

Neque obstat quod fuit oppositum, inquisitionem generalem de vita & moribus non esse admit- tendam: Farinac. de inquisit. q. 1. n. 11.

Primò, quia illud verum est, quando inquisitio est adeo generalis & incerta, vt reus se defendere non possit: quod in causa de qua agebatur procedere non poterat, cum delicta essent in specie deducta: Foller. in praxi crimin. verb. Aut in inquisitione formatam. num. 41. versic. dicerem tamen. Farinac. consil. 111. num. 7.

Secundò, quia dictus Grassarius accusabatur de certis delictis in specie, sed multiplicatis, veluti de pluribus concussionibus, & similibus; quo casu admittitur accusatio generalis: iuxta consilium Calderini 280. alias 2. de accusat. quia istæ accusationes sunt similes actioni negotiorum gestorum, in qua non est necessaria specificatio singulorum capitum: Bald. consil. 178. numero 3. versic. item scias lib. 1.

Tertiò, quia hoc est speciale, vt quando sit instantia vt aliquis remouetur ab officio, inquisitio generalis admittenda sit: Tusch. littera I, conclus. 182. numero 5. Quod quomodò, & quibus in casibus procedat; explicat Iul. Clar. in prax. crimin. q. 50. num. 4. & 5.

Quartò, quia exceptio generalitatis & incertitudinis libelli est dilatoria, & ideo in initio litis apponi debuerat: Iason in §. omnium. num. 126. Instit. de actionib. post Bartol. in leg. exceptionem. num. 7. C. de probationib. quod hic factum non fuit, vt supra diximus, n. 2.

Quintò, quia incertitudo libelli suppleri potest per probationes postea factas: Bald. in leg. editam. numero 29. in lectura Paduana; Codic. de edendo. Socin. Sen. consil. 146. num. 13. & 14. vol. 1. Zanger. de except. c. 14. p. 2. num. 30.

Non etiam obstat quod fuit oppositum, Consules non potuisse querelam proponere sine speciali mandato Communitatis: quia hoc non procedit, imò Consules sine speciali mandato querelare possunt, quando querelam proponunt nomine proprio ad utilitatem Communitatis: Farinac. quest. 11. num. 52.